

Radziwiłłowie po raz pierwszy z domem habsbursko-lotaryńskim.

Książę Hieronim Radziwiłł, syn Dominika, właściciela Balic pod Krakowem i Dolores Maryi Franciszki z domu d'Agramonte, urodził się w Cannes 6 stycznia 1885. Należy on do linii „Szydłowicz-Połoneczka” rodu Radziwiłłów, wywodzącej się od księcia Michała Antoniego, zmarłego w r. 1721.

Arcyksiężniczki austriackie w Polsce.

Nie pierwszy raz spotykamy się w historii naszej z wzmianką o łączeniu się rodu habsburskiego z rodami polskimi. Matka Jagiellonów, królowa Elżbieta, żona Kazimierza Jagiellończyka, była córką Albrechta II. cesarza niemieckiego, króla czeskiego i węgierskiego. O rękę jej, już w pierwszym roku jej życia, prosił Władysław Warneńczyk dla brata swego Kazimierza, a o starszą jej siostrę Annę dla siebie. Odpowiedziano wówczas odmownie. Dopiero gdy w r. 1451 zmarł jej narzeczony, Fryderyk saski, poprosił Kazimierz po raz czwarty o jej rękę i nareszcie cel swój osiągnął. Małżonkowie żyli ze sobą lat 38, a owocem związku było 13 dzieci, między nimi czterech królów: Władysław, Jan Olbracht, Aleksander i Zygmunt I. Wnuk ich Zygmunt August, poszukiwał sobie także żony na dworze wiedeńskim, zaślubiając w roku 1543 Elżbietę, córkę cesarza Ferdynanda i Anny Jagiellonki. Intrygi Bony, której nie podobała się młoda królowa, zatrwały jej życie i spowodowały zgon przedwczesny. Zygmunt III. Waza wszedł w związki małżeńskie z arcyksiężniczką austriacką Anną, córką arcyksięcia Karola Ferdynanda, a po rychłym jej zgonie zaślubił młodszą jej siostrę Konstancję. Syn Zygmunta, Władysław IV., połączył się również z domem austriackim, pojmując w małżeństwo Cecylię Renatę, córkę cesarza Ferdynanda II. Michał Korybut Wiśniowiecki, ożenił się z arcyksiężniczką austriacką, Eleonorą Maryą Józefą, córką cesarza Ferdynanda III. Owdowiawszy, poślubiła ona księcia Karola Lotaryńskiego, a wnuk jej stał się protoplastą panującego dziś w Austrii domu habsbursko-lotaryńskiego. Wreszcie i August III. skojarzył się z domem habsburskim, zenając się z Maryą Józefą, córką cesarza Józefa I.

Rezydencja arcyksiężęca w Żywcu.

Zamek żywiecki, rezydencja arcyksięcia Karola Stefana, który tak sobie upodobał kraj nasz, że osiadł w nim na stałe, był ubiegłej soboty, tj. dnia 16 stycznia, widownią uroczystości, jakiej podobnej zapewne nie prędko znów się doczekamy. W dniu tym odbywały się zaślubiny ks. Hieronima Radziwiłła z arcyksiężniczką Renatą, córką pana na Żywcu. Szczere sympatyje towarzyszące młodej parze ze względu na związek dwu tak dostojnych a tak bliskich nam rodzin, znalazły swój wyraz w ogólnym zainteresowaniu, które okazywało społeczeństwo od chwili, gdy doszło do wiadomości publicznej, że arcyksiężniczka z rodu Habsburgów ma zostać żoną polskiego magnata. *Nowości Ilustrowane*, nie szczędzące nigdy trudu i zabiegów, gdy chodzi o zaspokojenie ciekawości Czytelników co do wydarzeń blisko ich obchodzących, już w październiku ubiegłego roku podały znaczną liczbę rycin z okazji zaręczyn arcyksiężniczki Renaty z ks. Hieronimem, które odbyły się w Balicach pod Krakowem. Teraz zaś, gdy odbyły się w Żywcu zaślubiny tej młodej pary, postarały się o bardzo udatne własne zdjęcia fotograficzne, dokonane przez redakcyjnego fotografa, a ilustrujące ten fakt, który tak silnie zainteresował szerokie sfery naszego społeczeństwa.

Zamek żywiecki pochodzi, jak większość zamków polskich, które się dotąd zachowały, z XVI wieku. Należał on dawnymi czasy do rodzin: Kcmorowskich i Wielopolskich, później długo stał pustkami, wreszcie przeszedł na własność zmarłego w r. 1894 arcyksięcia Albrechta, syna arcyksięcia Karola, słynnego zwycięzcy z pod Aspern. Arcyksiążę Albrecht stary zamek odnowił i obok niego zbudował pałac, w którym jednak rzadko kiedy przebywał. W tym to właśnie pałacu, który wraz z kluczem żywieckim dostał się arcyksięciu Karolowi Stefanowi w spadku po stryju, odbył się ślub Radziwiłła z córką rodu Habsburgów. Terazniejszy jego posiadacz dobudował doń znacznych rozmiarów skrzydło poprzeczne i urządził go jako wielkopańską rezydencję, odznaczającą się wielką prostotą i gustem prawdziwie artystycznym.

Ze starym zamkiem łączą się wspomnienia, odnoszące się do króla Jana Kazimierza, które arcyksiążę Karol Stefan, kierowany właściwą sobie delikatnością oraz pietyzmem dla pamięci naszej przeszłości, uwiecznił zapomocą odpowiedniej tablicy na m umieszczonej.

Stary zamek, nowy pałac i dotykające zabudowania gospodarskie, leżą wśród ogromnego parku, założonego na sposób angielski z przestronnymi trawnikami i silnemi grupami drzew i krzewów. Tło stanowi prześliczna górzysta okolica, zdradzająca bliskość Beskidów. Do nowego pałacu dotyka niewielka kaplica, w której odbyła się ceremonia ślubna.

miejsce ludność a rezultatem tego jest jakiś niezwykły stosunek między właścicielem Żywca a ludnością bliższą i dalszą w naszym kraju, stosunek idealny między wielkim panem a jego otoczeniem, który w obecnych czasach coraz więcej zanika. Wzrost sympatyczny, jaki umiał arcyksiążę Karol Stefan zadzierżnąć między sobą a naszym społeczeństwem oczywiście tylko się wzmacni przez

Aparatem redakcyjnym W. Lis.

Gody weselne w Żywcu: Sala wielka w zamku żywieckim

Cała rezydencja otoczona jest niskim ogrodzeniem z siatki drucianej, przez którą prowadzi do wnętrza brama, a raczej duża furta. Przy niej nie widać żadnej straży, żadnej służby, każdy może wejść do środka, nie pytany, czy ma do tego prawo. Ten szczegół jest charakterystyczny i daje wyobrażenie o tej swobodnej prostocie, jaką się odznacza sposób życia arcyksiążęcego dworu w Żywcu. Arcyksiążę Karol Stefan jest nieprzyjacielem wszelkiej zbytecznej pompy a dworską ceremonialność ograniczył do minimum. Z jednej strony rzuca to nader dodatnie światło na charakter dostojnego właściciela Żywca, a z drugiej — świadczy o dobrym mniemaniu, na jakie w jego przekonaniu zasługuje

związek jego córki z przedstawicielem rodu, co tak świetnie i trwale zapisał się na kartach naszych dziejów.

Goście weselni.

Gody weselne w Żywcu odbyły się, jak było zapowiedzianem w najściślejszym kole rodzinnym. A więc ze strony panny młodej wzięli w nich udział arcyksiążę Leopold Salwator, jako przedstawiciel cesarza Franciszka Józefa, z żoną, arcyksiężną Blanką, arcyksiążę Franciszek Salwator z żoną, arcyksiężną Maryą Waleryą, córką cesarza i córką, arcyksiężniczką Izabellą Elżbietą i arcyksiążę Fryderyk z żoną